І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 27. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 10-го ЛЮТОГО 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 10, 1972 No. 27. VOL. LXXIX.

В УКРАЇНІ ЗААРЕШТОВАНО ПОНАД 100 ОСІБ; СЕРЕД ЗААРЕШТОВАНИХ Є ІРИНА СТАСІВ І СТЕФАНІЯ ШАБАТУРА

Українська Інформаційна Служба „Смолоскип" повідомляє: З України наспіла вістка, що кількість заарештованих у половині січня ц. р., перевищує сто осіб. Міжнародні пресові агенції подавали у своїх повідомленнях з Москви 19 найбільш відомих осіб, назвавши серед заарештованих лише В. Чорновола, Є. Сверстюка, І. Дзюбу й І. Світличного. Серед масово заарештованих є багато студентів, молоді і професійної інтелігенції. Арешти переведено майже в усіх кінцях України і вони можуть навіть перевищувати цифру, про яку мова в повідомленні з України.

Не зважаючи на арешти й інші репресії (звільнювання з роботи), на Україні вже появилися самвидавські (захалявні) листи, петиції і звернення до різних державних органів Совєтської України. Рух оборони заарештованих масово поширюється. Самі арешти викликали протилежну реакцію. Замість залякати населення, зокрема інтелігенцію і молодь, — все більше імен з'являється під листами і збірними петиціями. В обороні заарештованих стають молодь, викладачі високих шкіл, письменники, інженери, селяни і робітники.

Серед заарештованих в половині січня 1972 р. опинилися два відомі на Україні культурні діячі — поетеса Ірина Стасів, дружина поета Ігоря Калинця, і мистець-килимар Стефанія Шабатура.

Ірина Онуфріївна Стасів народилася в 1940 році. Вчилася у Львівському університеті, після закінчення якого працювала в школі, а згодом викладала українську мову й літературу на підготовчому факультеті Львівського політехнічного інституту. Літом 1970 року вона була звільнена з праці в Політехнічному інституті і працювала ткалею на верстаті.

Вірші Ірини Стасів, зокрема для дітей і молоді друкувалися в обласній і республіканській пресі.

Ірина Стасів, разом з групою українських культурних діячів, підписала заяву в справі арешту В. Мороза, а також зверталася до прокуратури УССР з вимогою допустити її на процес В. Мороза. У листі до Верховного Суду УССР з 29 листопада 1970 р. разом зі своїм чоловіком І. Калинцем, І. Стасів писала: „Ви не вершителі усіх людських доль і на вас не чорні ряси. Але у ваших руках сьогодні доля людини. І ваша теж. Бо історія не сміє забувати. І щоб нащадки ваші не тікали від вашого імені, палаючи з сорому, хай сповниться біблійна мудрість: „Не судіть і не судимі будете"."

Стефанія Михайлівна Шабатура, народилася в 1938 році. За професією — вона мистець-килимар. Згідно з відомленням з України, вона теж була заарештована в половині січня 1972 року. С. Шабатура брала участь зі своїми оригінальними килимами в багатьох мистецьких виставках. Останньо, ще в грудні 1971 р. її килими були виставлені у Києві на республіканській виставці - ярмарку, які здобули загальне схвалення і признання в республіканській пресі. Про творчість С. Шабатури пишеться також у шостому томі великої „Історії українського мистецтва" (Київ, 1968). Великою популярністю користуються її килими „Іван Котляревський" (1969 р.), „Ходить Довбуш молоденький попід Бескид зелененький" та багато інших. В 1970 році Стефанія Шабатура зверталася разом з групою львівських письменників і мистців до прокуратури УССР за дозволом допустити її на суд В. Мороза.

Ірина Стасів-Калинець із своїм чоловіком поетом Ігорем Калинцем

Канцлер Брандт вимагає ратифікації договорів з СССР і Польщею

Бонн. — Канцлер Німецької Федеративної Республіки (Західньої Німеччини) Віллі Брандт передав обом палатам парляменту на ратифікацію підписані ним у 1970 р. договори безпеки з Совєтським Союзом та, окремо, з Польщею. У тих договорах він визнав існуючі після другої світової війни державні кордони, між ними кордон на Одрі-Ніссі з Польщею, що признає Польщі її так звані „відзискані землі" — колишні німецькі Шлезьк і Помор'я. Фактично договір з Совєтами, який ствержує непорушність існуючих державних кордонів в Европі, погоджується на поділ Німеччини і цей пункт ще більше, ніж затвердження німецько-польського кордону на Одрі-Ніссі, викликує опозицію проти ратифікування тих договорів. У вищій палаті західньо-німецького парляменту, у „Бундесраті", де є заступлені німецькі „краї", „Лендер", опозиційна Християнсько-суспільна партія має більшість, але в нижчій палаті, „Бундестагу", що її вибирається у безпосередньому голосуванні, Соціял-демократична партія канцлера Брандта у спілці з Вільними демократами, які в уряді Брандта мають свого міністра закордонних справ, має більшість кількох голосів. Все ж, дебати заповідаються довгі й гарячі. Від ратифікації тих договорів залежить ратифікування порозуміння амбасадорів 4-ох великодержав у справі Берліну та договір між двома частинами поділеної Німеччини щодо покращання ситуації довкола Західнього Берліну, легшої комунікації і т. п. життьових справ.

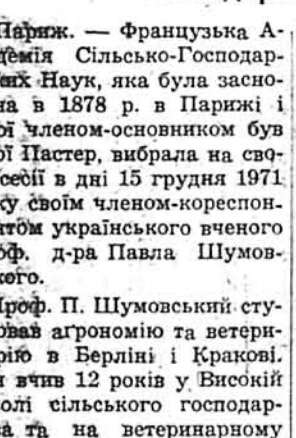
Президент Південного В'єтнаму критичний щодо ролі ЗСА в переговорах з комуністами

Сайгон. — Президент Південного В'єтнаму Нгуєн Ван Тіє висловив у своєму вужчому гурті невдоволення, чи навіть обурення, що американський державний секретар Вілліям Роджерс заявив на своїй останній пресовій конференції, що американський Уряд є „гнучкий" щодо вимоги комуністів, щоб Тіє зрікся президентури. У своїй промові з 25 січня ц. р. през. Ніксон, інформуючи про свою останню мирову пропозицію, сказав був, що президент Тіє готов зрезигнувати на місяць перед розписанням новими виборами. Заява щодо „гнучкости" Америки в цій справі дозволяла припускати, що американський Уряд готов в цьому пункті піти на дальші поступки комуністам — не дуже турбуючись, чи це Нгуєнові Ван Тіє по нутру, чи ні. Названий південно-в'єтнамський президент заявив, що його репрезентанти на так званій мировій конференції у Парижі самі безпосередньо будуть вирішувати цю справу. Комуністи відкинули проєкт президента Ніксона, зажадавши м. і. негайного зречення президента Тіє і встановлення „тимчасового революційного уряду" у Південному В'єтнамі, з участю комуністів, який перевів би нові вибори. Комуністи відкидають міжнародну контролю над такими новими виборами, зате вільні в'єтнамці і американці лякаються, що неконтрольовані вибори в В'єтнамі перевели би під терором В'єтконгу, за зразком комуністичних країн.

Українець іменований членом Французької Академії Сільсько-Господарських Наук

Париж. — Французька Академія Сільсько-Господарських Наук, яка була заснована в 1878 р. в Парижі і якої членом-основником був Люї Пастер, вибрала на своїй сесії в дні 15 грудня 1971 року своїм членом-кореспондентом українського вченого проф. д-ра Павла Шумовського.

Проф. П. Шумовський студіював агрономію та ветеринарію в Берліні і Кракові. Він вчив 12 років у Вискій школі сільського господарства та на ветеринарному факультеті у Варшаві, був професором і завідуючим катедрою зоотехніки і фізіології Львівського політехнічного інституту. З 1945 р. проф. П. Шумовський керує лябораторією фізіології розмноження тварин при Державному інституті агрономічних дослідів у Парижі.

Проф. Павло Шумовський в лябораторії Державного Інституту Агрономічних дослідів у Парижі.

Проф. П. Шумовський є дійсним членом НТШ, почесним членом Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів, закордонним членом Королівського бельгійського Гінекологічного Товариства й інших наукових установ. Він є автором понад 120 друкованих наукових праць.

В ЗСАмерики поширюється епідемія інфлюенци-грипи

У ЗСА і в сусідній Канаді продовжує поширюватись епідемія інфлюенци - захворювання грипового характеру, найчастіше так зв. гонгконгської грипи. Багато хворих є тепер у стейтах Ню Йорк, Ню Джерзі, Пенсильвенія, Північна Дакота й ін., а в Канаді в Калгарах і сусідніх місцевостях на інфлюенцу захворіло майже половина населення. Хвороба виявляється найбільше через підвисшення температури, іноді аж до гарячки, закладені дихальних органів, „плачу" очей тощо. Інфлюенца небезпечна для старших віком людей, які легко перестуджуються і менше відпорні на різні ускладнення. Хто з хворих не мав окремої протиперестудної вакцини чи застрику, тому лікарі радять заживати невеликі дози аспірини, лежати в ліжку й пити багато теплих плинів. Останні поколодіння викликали ще більше захворювання на грипу в її різних формах і проявах.

Український Відділ Ватиканського Радіо передав у минулому році 356 програм в Україну

Рим. — Український Відділ Ватиканського Радіо передав у минулому році своїх авдицій в Україну разом 356, надаючи щоденно релігійно-інформаційні матеріяли. Найбільше уваги було звернено на виклади християнського віровчення, катехизм та на лекції „З літопису християнської України", разом 85 авдицій. Крім того, передавались коментарі до поточних подій релігійного життя, інтерв'ю з визначними особистостями, пересилання з нагоди релігійних свят, пояснення Євангелії від Матвія тощо, а також транслювалися Божественні Літургії, під час яких служили отці Салезіяни і отці Василіяни та співали хори Сестер Служебниць, Малої Семінарії св. Йосафата і Сестер Василіянок. З проповідями через Ватиканське Радіо виступали: Верховний Архиєпископ Кардинал Йосиф, Архиєпископ Бучко — Апостольський Візитатор, Єпископ Андрій Сапеляк, о. шамб. д-р Мирослав Марусин — теперішній Апостольський Візитатор для українців-католиків у Західній Европі, о. д-р І. Музичка та ін., разом було передано 52 проповіді.

Із страйкуючими портовими вантажниками на заході досягнено умовного порозуміння

Сан Франціско. — Між власниками кораблів та професійною спілкою портових вантажників досягнено певного порозуміння, бо в часі тривалих і напружених переговорів вдалося домовитися у всіх важливіших економічних питаннях. Переговори провадили між Крайовою Спілкою портових вантажників і Тихоокеанською Асоціяцією, яка репрезентує інтереси кораблевласників. Страйк портових вантажників на західньому побережжі ЗСА тривав вже 123 дні і є найдовшим за всю історію цієї країни. Однак, ще не відомо, чи 15 000 портових вантажників позитивно поставляться до тих рішень. Спершу їх будуть розглядати 110 членів Спілки, які творять своєрідний „кокус". Тим часом, у 24 портах на Заході непорушно стоять кораблі, чекаючи вантажів, або ж чекаючи, щоб їх розвантажили, і страйк далі завдає американській економії серйозних ускладнень. Тому в Сенаті і в Палаті Репрезентантів відбуваються обговорення різних законодавчих проєктів, на підставі яких, коли будуть прийняті, Уряд зможе заборонити продовження того тривалого страйку. Між власниками кораблів і портовими вантажниками дійшло до згоди в таких питаннях, як збільшення заробітної платні й пенсій.

Потонув югославський корабель „Майсан"

У югославському порті Ріска під час великого вітру 26 січня цього року потонув югославський корабель „Майсан". У порті було багато інших кораблів, у тому й значно менших розмірами - водотоннажністю, і справжньої причини потоплення „Майсану„ не виявлено. Московські „Ізвестія" з 1-го лютого сповіщали тільки про те, що потопаюче судно помітив вартовий матрос із совєтського корабля „Франс Гальс", і разом із іншим судном „Трудолюбивим", вони врятували залогу „Майсана", який швидко пішов на дно. Четверо матросів кинулися в останню хвилину на борт перехиленого корабля і встигли забрати в нього „окам'янілу від страху жінку з дітьми".

СТУДІЯ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА СТАВИТЬ ДВІ П'ЄСИ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ В ГАРВАРДІ

Джерзі Сіті. — Мабуть немає в нашому „естеблішменті" однієї людини, яку до глибини не зворушила б — викликуючи рівночасно найкращі надії — активність нашої молоді, виявлена зокрема в останніх часах у зв'язку з двома подіями: новою хвилею арештів молодих інтелектуалістів в Україні та могутньою збірковою акцією для завершення Осередку Українських Студій в Гарвардському університеті. Не треба додавати, що в цій своїй активності наша молодь більше ніж заслуговує на всю можливу тільки підтримку з боку загалу громадянства.

Ці та подібні проблеми були одною з причин та головною темою розмов у вівторок, 8-го лютого, під час відвідин у „Свободі" і Українському Народному Союзі мистців артистів з нюйоркської Студії Мистецького Слова Лідії Крушельницької, які за два тижні, в суботу 26-го лютого, ставлять дві п'єси Лесі Українки — „Адвокат Мартіян" і „Йоганна жінка Хусова" — із прибутком, призначеним на Осередок Українських Студій в Гарварді. „Свободу" й УНС відвідали: Ігор Раковський, що грає ролю адвоката Мартіяна в п'єсі цієї ж назви, Марійка Гой (Мім з „Адвокат Мартіян"), Реня Сафіян („Одержима"), Наталка Чума (Альбіна з „Адвокат Мартіян"),Ліда Прокоп (Марція з Йоганни) та Володимир Артимишин (Публій з „Йоганни"). Всі вони — студенти нюйоркських коледжів і університетів, усі вони — заворожені сценічним мистецтвом та захоплені своєю учителькою пані Лідою Крушельницькою і всі вони — крім студій та мистецької кар'єри — бажали б причинитись для доброї справи і докласти свою цеголку до могутньої будівлі, що її здвигає своєю ініціятивою та своєю активністю головно наша студентська молодь. Осередок Українських Студій в Гарварді. Молоді артисти очікують, що зала Фешен Інститут в Ню Йорку буде замала, щоб помістити всіх тих, які бажатимуть з'єднати приємне з корисним та побачити молодих артистів в їхніх ролях на сцені і рівночасно причинитись до доброї справи. І щоб цей причинок та прислугу добрій справі — завершенні Осередку Українських Студій в Гарварді збільшити — молоді артисти, крім білетів вступу, дають кожному ще додаткову нагоду виявити своє розуміння та свою підтримку для них і для справи відповідно додаткового пожертвування на Українські Студії в Гарварді. Пожертву в характері спонсорства їхньої вистави, можуть і — додаймо — повинні скласти також чи зокрема ті, які з будь-яких причин не зможуть прийти на виставу. Білети на виставу можна набувати вже тепер в крамницях „Арка" й „Еко" і там також уже тепер можна вплатити бодай десять долярів на спонсорування вистави. Всі спонсори будуть почесно відмічені на програмі вистави.

Під час відвідин в УНС і „Свободі". На фото (зліва): Орест Василик, стипендист УНС в журналістиці Юрій Вірт, Борис Садовський, Володимир Артимишин, Ліда Прокоп, Наталка Чума, Реня Сафіян, Марійка Гой та Ігор Раковський

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЗСА не видадуть корони св. Степана комуністичному урядові Мадярщини

Відень. — Австрійські газети твердять, що президент Ніксон написав листа мадярському кардиналові Йозефові Міндсенті, який 28 вересня мин. року виїхав з Мадярщини і після кількох днів у Римі переїхав на постійне до Відня, — що корона св. Степана, найбільша національна цінність мадярів, „покищо" залишиться в Америці і не буде видана мадярському комуністичному урядові. Коли в 1945 році Мадярщині безпосередньо загрозило захоплення влади комуністам, корону св. Степана і ще якісь старинні національні пам'ятки мадярів, передано нез'ясованим ближче способом американському командуванню в Европі на переховання. Цю корону переслав був Папа Сильвестер II мадярському королеві Степанові, який у 1.000 р. прийняв християнство. Від того часу всі мадярські монархи коронувалися тією короною і посідання її стало неначе символічним доказом легітимности влади. Тому комуністичний уряд на Мадярщині раз-у-раз заходиться, щоб спонукати Америку повернути ту корону до Будапешту. Але стара мадярська конституція визначала верховного мадярського архиєпископа „примаса", як тимчасового володаря на час міжкоролів'я. Кардинал Міндсенті, останній примас Мадярщини, вважає, що власне тепер є таке „міжкоролів'я", бо комуністична влада нелегальна, і тому турбувався щоб тієї корони св. Степана не передавати мадярським комуністам. Протикомуністичні мадяри бояться, що коли б прийшов в Америці ліберальний супроти комуністів президент, то він міг би передати ту корону комуністам. Де зберігається корона св. Степана — знає тільки кілька осіб, між ними Президент, Папа Павло VI і ще дві-три особи.

Слава Стецько у Вашинґтоні промовляла до громади, і по радіо, затіснила зв'язки з Радою Свободи

Вашингтон, Д.К. (Пресбюро АБН). — Член ЦК АБН мґр Слава Стецько на запрошення Відділу ООЧСУ виступала в четвер 3-го лютого 1972 р. перед громадою з доповіддю „Загострення боротьби в Україні і зростання симпатій у світі". Вечором керував мґр М. Кормелюк. Присутні ставили доповідачці багато запитань.

Спільно з представником АБН у Вашингтоні інж. Вол. Масевським, мґр Слава Стецько відвідала деякі амбасади, дала коротку інформаційну доповідь про стан в Україні на зустрічі представників антикомуністичних угруповань у Вашингтоні, промовляла 2-го лютого через радіо Американської Ради Безпеки (American Security Council) в обороні безправно заарештованих українських інтелектуалістів та прав України. Крім того, вона затіснила зв'язки з Американською Радою Свободи (American Council for Freedom), передаючи там відповідну документацію про репресії в Україні, та з чільними представниками Американського Легіону (American Legion), прохаючи у них моральної допомоги в акції демонстрацій за звільнення В. Мороза, В. Чорновола та ін. Нескорених. Спільно з представником ПАБНА, Американських Приятелів АБН проф. Паппом, ред. Слава Стецько відвідала деяких конгресменів, які в минулому виявляли прихильне наставлення до української проблеми, і передала їм документацію про найновіші переслідування в Україні.

В Гарвардській серії українських студій видано працю проф. Юрія Луцького „Між Гоголем і Шевченком"

Кембридж, Масс. — В Гарвардській серії українських студій, що її видає Комітет Українських Студій при Гарвардському Університеті під проводом проф. Омеляна Пріцака, появилася з датою 1971 року, як восьмий том цієї серії, праця відомого українського літературознавця, професора Торонтського Університету Юрія С. Н. Луцького про літературну ситуацію в Україні з кінцем 18-ого і в першій половині 19-ого ст. Видано працю англійською мовою п.н. "Between Gogol' and Ševčenko: Polarity in the Literary Ukraine: 1798-1847" („Між Гоголем і Шевченком: Протиріччя літературної України 1796-1847") з передмовою автора, з українським резюме її змісту і з вибраною бібліографією теми. Складається праця із двох частин: в першій насвітлено історичні передумови тогочасного літературного і духового розвитку, що його початковою датою було видання „Енеїди" І. Котляревського і кінцевою — арешт Т. Шевченка і кирило-методіївців 1847 р., у другій подано аналізу середовища, ідеології і продукти творчости Гоголя і Шевченка. Поділена праця на сім розділів: Історики і фольклористи, Клясицисти і романтики, Україна в російській літературі, Гоголь, Шевченко, Братство, Висновки. Проф. Ю. Луцький є автором низки праць з історії нової української літератури.

(Закінчення на стор. 3-ій)

Філядельфійська Союзова Округа Відділів УНС намітила плян праці

Філядельфія (Петро Тарнавський). — Управа Окружного Комітету Відділів Українського Народного Союзу Філядельфійської Округи відбула в місяці січні ц. р. три засідання і намітила пляни праці на біжучий рік. Нарадами, в яких крім членів Окружної Управи та Контрольної Комісії взяли участь почесний голова Округи д-р Володимир Галан та головний контролер проф. д-р Богдан Гнатюк і д-р Іван Скальчук, проводив голова Округи головний радний Степан Гаврищ. Він широко інформував про організаційний стан Округи, про її здобутки в минулому році, вказав на позитиви і негативи та представив пляни праці на біжучий рік з найважливішими завданнями: організування нових членів і тимсамим змагання за першенство Округи, справа купна власного дому для праці Округи, організаційні та річні збори Округи; справа неактивних Відділів, справа організатора для Округи; відбуття „Союзового Дня" Окружним Комітетом, відзначення 30-літнього ювілею Округи та участь членів Окружної Управи в суспільно-громадській і церковній праці.

В висліді двогодинних дебат, які відбулись під час згаданих трьох нарад — два

(Продовження на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65 ¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

На високій хвилі

Поліційні обшуки серед „дисидентів" у Совєтському Союзі, та не тільки обшуки, а й арешти в Україні, проведені в січні 1972 року, викликали у вільному світі широкий відгомін завдяки протестаційним виступам української та інших спільнот у різних країнах.

В обороні прав України та з вимогою звільнити безневинно заарештованих Валентина Мороза, Вячеслава Чорновола, Івана Дзюбу, Івана Світличного й інших нескорених вже відбулися або ж заплановані демонстрації українців у Англії, Австралії, Аргентині, Західній Німеччині, Франції, Америці, Канаді. А у Швеції місцева шведська молодь у Стокгольмі демонструвала перед урядовими будинками з гаслом: „Свободу Україні!" У Мюнхені протягом двох днів семеро молодих українців переводили голодівку перед „ратгавзом", домагаючись звільнення В. Мороза та інших переслідуваних і протестуючи проти русифікації України. У мюнхенській демонстрації брали участь 200 осіб, а в демонстрації у Ню Йорку — понад 2 000 осіб, і то переважно молоді. У Парижі в кінці січня українська молодь в центрі французької столиці роздала кілька тисяч листівок — протестів проти московської політики народовбивства. Особлива демонстрація мала місце у Страсбургу, у Франції. Там заходами Українського Студентського Клюбу імени Валентина Мороза відбулась університетська конференція на тему „Опозиція в СССР від 1917 до 1971 рр." Доповідали французький журналіст з газети „Мінют" Р. Гоші та ред. Вол. Косик з Парижу. В Аргентині військовий журналіст і історик Мартінез Кодо взяв участь в радіопанелі в Буенос Айресі, виступаючи в обороні прав України.

Можна було б навести ще багато прикладів. Та і з цих видко, що вільні українці в діяспорі почали зорганізовано й масово протиставитись московським діям в СССР і що до українців виявляють дедалі більше зрозуміння представники інших, вільних народів. Треба тільки цю високу хвилю демонстраційних акцій підтримувати. Закордонні радіовисильні негайно передають в Україну відомості про українські демонстрації, а це додає сил і надій Нескореним та всьому народові на нашій, не своїй землі.

Шантаж полоненими

Минула неділя принесла сумну вістку родинам американських полонених у руках в'єтнамських комуністів. Голова делегації Північного В'єтнаму на Паризькій т. зв. мировій конференції Хуан Туї погасив надії, що комуністи звільнять полонених, коли тільки президент Ніксон проголосить дату остаточного відкликання військ з В'єтнаму. Цей авторитетний представник Північного В'єтнаму не залишив у телевізійному інтерв'ю ніякого сумніву, що комуністи не погодяться на воєнне перемир'я чи на звільнення полонених, поки ЗСА не тільки не стягнуть усіх своїх військ і виряду, але й не відмовляться від будь-якої дальшої також політичної й економічної допомоги Південному В'єтнамові. Він узалежнив звільнення полонених від негайної резиґнації південнов'єтнамського президента Нгуєна Вана Тіє і проведення там таких „реформ", які були б практично однозначні із започаткуванням переходу влади в руки комуністів.

Таким чином в'єтнамські комуністи ввели небувалий у новітній історії прецедент із воєннополонених робити інструмент політичного шантажу. Вояки виконують на фронті накази своїх командирів, і більшість їх навіть не орієнтується в політичних нюансах обох воюючих сторін. З хвилиною, коли вони дістаються до ворожого табору, їх військова роля закінчена і ними треба опікуватися, як жертвами воєнного конфлікту згідно з постановами Женевської конвенції. Який вплив можуть мати відрізані від світу воєннополонені за дротами таборів на той чи інший режим в будь-котрій країні?! Це нелюдський підхід до проблеми полонених, щоб узалежнювати звільнення їх — практично — від згоди уряду в їхній батьківщині на заведення комуністичного режиму в іншій країні!

Коли б американські політичні відносини не були у виборчому році затрусені партійною нетерпимістю і бажанням дошкулити Ніксонові при кожній нагоді і з кожної причини, то все американське громадянство, всі партії і їхні провідні діячі повинні одностайно протестувати проти такого політичного шантажування Уряду нещасними полоненими. Ворог має право ставити навіть найбільш максимальні вимоги у переговорах про замирення, але повинен виключити з тих вимог долю полонених.

Мих. Килимний

ТІЛЬКИ НАЦІОНАЛІСТИ ЗАПРОВАДЯТЬ ДЕМОКРАТІЮ

Куритиба. — До такого висновку прийшов відомий не тільки в Бразилії, а й далеко поза її межами часопис „О Естадо де Сан Павло" в своїй передовій статті з 30-го січня п. н. „Націоналізм, лібералізм, демократія", розглядаючи становище в комуністичних країнах, переважно Східньої Европи.

Згаданий часопис не раз приділяв увагу пророкуванням талановитого російського історика, запротореного совєтським режимом на три роки до концентраційного табору, Андрія Амальрика, обмірковуючи його книжку „Чи доживе Совєтський Союз до 1984-го року?". Недавно цей часопис підкреслив, що до визначеної Амальриком дати нас відділяє 12 років, і що початок занепаду СССР почнеться вже в 1972-му році. „О Естадо де Сан Павло" чимало пише про совєто - китайські розходження і приходить до висновку, знову ж за Амальриком, що вони кінець - кінцем приведуть до війни між обома комуністичними потугами.

Аналізуючи московське ствердження, що один совєтський вояк вартий десятьох китайських, „О Естадо де С. П." зазначає, що стан збройної переваги совєтів не триватиме вічно, і що багато залежатиме від постави ЗСА до кожної з двох комуністичних потуг. При цьому він наголошує багатонаціональність Совєтського Союзу при більш - менш одноцаціональному складі населення червоного Китаю. „О Ест. де Сан Павло" додає, що критика червоного Китаю Москвою і СССР Пекіном майже цілком збігається між собою („соціял-імперіялізм" і „соціял - шовінізм", „зрада комунізму, марксизму, ленінізму", низький життьовий рівень населення, пригнічення, а то й ліквідація національних меншин тощо), бо обидва режими також майже однакові, а розходження між ними полягають не в ідеології чи в методах проведення в життя наміченої мети, а в намаганнях запанувати над усім комуністичним світом, як теж за володіння Сибіром та іншими азійськими землями.

„О Естадо де Сан Павло", насвітлюючи різні ускладнення в комуністичному таборі, вже не раз посилався на приклади з України. Це, зокрема, ми бачили в статтях, присвячених справі створення Бангладешу, вважаючи, що Індія, після підписаної з СССР угоди „про дружбу і кооперацію", в якій є пункт про „взаємодопомогу", фактично переходить на становище Єгипту, тобто потрапляє в совєтські сателіти „нового зразка". Отже, вона вже перестала бути „клясично невтральною країною", якою була досі, і діятиме в пляні совєтського імперіялізму. Совєтські фахівці перевишколюють та переозброюють індійську армію, протягом останніх восьми місяців готуючи її до війни з Пакістаном. Тому Індія й перемогла Пакістан за 14 днів. „Самостійний" Бангладеш є фактично сателітом Індії, а відтак, посередньо, совєтським сателітом. Зі створенням Бангладешу зміцнюються та поширюються оточення червоного Китаю його лютими противниками. Недарма в Дакка демонстранти на честь проголошення Бангладешу вигукували: „Смерть американським капіталістам і китайським комуністам!" Тут же часопис, наводячи приклад „самостійних республік" в СССР, посилається на сумний стан в Україні.

Починаючи з грудня минулого року, „О Естадо де Сан Павло" систематично висвітлює події в Хорватії, наголошуючи на зростанні відосередніх сил у багатонаціональних комуністичних федераціях. А від початку 1972-го року знаходимо в тому часописі майже щодня інформації про події у підсовєтській Україні. Навіть у зв'язку зі смертю визначного російського поета і колишнього ліберального редактора московського місячника „Новый Мир" О. Твардовського було зазначено, що його вільнолюбство властиве людям українського походження.

А от у зв'язку з викриттям централі совєтського шпигунства в Англії „О Естадо де Сан Павло" подавав деякі подробиці про „героя" цієї справи, Олега Ляліна, висуваючи на перший плян його нібито українське походження. Вістки про масові арешти студентів та переслідування інтеліґенції в Хорватії на сторінках часопису перегукувались з вістками про арешти українських інтелектуалів, про тиск Москви на науку, культуру, літературу та мистецтво в Україні, про боротьбу української інтеліґенції, зокрема Мороза, проти русифікації.

І ось, нарешті, коли Тіто на конференції комуністів Югославії вихвалявся, що „з хорватським націоналістичним ухилом уже покінчено", „О Естадо де Сан Павло" в числі з 30 січня вміщує згадану на початку передову статтю „Націоналізм, лібералізм, демократія", яка є свого роду підсумком багатьох тих матеріялів, про які вище була мова. Правда, передова стаття в цілому написана на тлі подій у Хорватії, а про Україну та українців є лише кілька згадок. Але яких згадок! Вони подаються як незаперечний доказ, як фактичне потвердження висновків і передбачень.

У перших же рядках цієї статті говориться, що на режими багатонаціональних комуністичних держав тиснуть сили націоналізмів поневолених народів. За виявами найменшого лібералізму збоку керівників багатонаціональних держав відразу ідуть вияви націоналізмів тих народів. Це сталося тепер у Югославії, а за Хрущова було в СССР.

Тіто в поборюванні хор-

(Закінчення на стор. 4-ій)

К. Крупський

АЛЬБОМ ЧИ ПАСКВІЛЬ?

(2)

„У тяжко доступних закутинах гір, головно під Хрищатою, УПА будувала підземні склади зброї і харчів, шпиталі і стайні. Під хатами й церквами урядживала замасковані сховки, в яких на випадок небезпеки бандити переховувалися дні й тижні."

„Злочинний український фашизм, свідомий скорого кінця війни, числив на вибух третьої світової війни. Тому війна в Бескидах тривала на два роки довше, як на всіх інших фронтах. У згарища і руїни обернулося 110 сіл. Остаточно війна скінчилася восени 1947 р."

Ми навели частину брехливої пропаґанди з названого альбому, щоб ознайомити читачів з тим, яким способом намагається Польща оправдати насильне виселення лемків і бойків з прадідівських земель.

Щождо фашизму Української Повстанської Армії, то відповімо дуже коротко, а саме, що Узбіцький може промовляти до переконання тільки неграмотним і напівграмотним польським масам, але ніколи інтеліґентному читачеві Заходу, бо той, коли схоче довідатися про те, де процвітав фашизм, візьме до рук щось поважне. Ось хоч би широко доступну й відому спільну працю кільканадцятьох британських та американських професорів на чолі з італійським істориком проф. С. И. Вулфом п. н. „Юропієн фашизм".

З розділу названої книжки п. н. „Польща" та з численних згадок про неї в усіх інших розділах західній читач бачить, що довоєнна Польща займала дуже поважне місце в розвитку фашизму, жертвами якого були не тільки українці, але також білорусини та жиди.

Кожна ознайомлена з розвитком політичної думки людина знає, що фашизм, який процвітав у Польщі, не міг так скоро зникнути, і нині він пробивається в наклепницьких писанинах Ізбіцьких.

Далі в тексті альбому сказано, що решту „врятованої" лемківської людности переселено згідно з її бажанням до Совєтського Союзу і на „земє одзискане". Про те, що лемки й нині благають дозволу повернутися на рідні землі, не згадується ані словом. Натомість сказано, що варшавський уряд заохочує польських „ґуралів" поселюватися на опустілих землях Лемківщини і Бойківщини.

Очевидним є, що поляки роблять усе можливе, щоб затерти сліди української власности. Чув я від одного туриста, який подорожував недавно по Польщі, що поляки затирають у варварський спосіб також сліди німецької власности на „одзисканих земях". Вони розбурюють цвинтарі та інші подібні докази того, хто жив на тій землі.

Здавалося б, що після гіркої німецької лекції поляки хоч трохи вилікуються з надмірного й питомого їм шовінізму. На жаль, сподівання ні трохи не здійснилися. Поляки ще більше затруїли свої мозки ненавистю до сусідів. Замість усунути воєнні руїни, які в Польщі ще найбільш помітні, вони зосереджують свою енергію на забезпечуванні кордонів та на брехливій пропаґанді.

Ми знаємо про численні конфлікти між народами світу, наприклад, між жидами і арабами, німцями і жидами, німцями і французами. Однак, ні один з тих народів не запрягає до спорів між собою туристичних довідників так, як це роблять поляки в нічим неоправданій ненависті до українців.

Поляки глибоко ненавидять росіян, німців і жидів. Про це між іншим говорив мені згаданий турист. Однак, їм вигідніше виявляти свою ненависть до бездержавних українців. Ясно, що своєю ненавистю поляки не „угроблять" українську націю, яка має не менше право на самостійне існування, як поляки та інші народи. Ненавистю також не докажуть вони своєї шляхетности, очевидно, уроєної, бо їхня звіряча ненависть заперечує наявність у них такої чесноти.

Коли переглядаєте польську пресу різного покрою, від католицької почавши на комуністичній кінчаючи, то переконуєтесь в тому, що у відношенні до українців польське наставлення легко зводиться до спільного знаменика ворожости і ненависти. Полякам легше пролізе крізь горло слово „Гітлер", як слово „українець".

Навіть ті дуже нечисленні поляки, що подають себе за приятелів українців, бо споріднилися з ними і зросли на центральних землях України, у своїй „щирості" радять нам проміняти Шевченка на Тичину та інших звеличників Москви.

Повертаючись до альбому „В Бєщадах", треба згадати й те, що він одночасно був опублікований англійською і німецькою мовами, а тираж його польською мовою — 20,000 примірників.

В альбомі є декілька світлин лемківських церков. На ст. 42 і 43 є світлини „Пєнкнє положоней і стильовей церкевкі" в селі Щавне, а на наступній сторінці світлина придорожнього лемківського „Свйонтка", що, як виразно видно, не є ніяким „свйонтком", а фігурою розп'ятого Христа.

На ст. 48 світлина слідів спаленої під час боїв з УПА церкви в неіснуючому вже селі Завій. Мають поляки на кого звалювати вину за своє варварство. На наступній сторінці кольорова світлина, а під нею напис „Церкев обжондку ґрецко - католіцкеґо з XIX в." в Лютовиськах, на якій бракує хреста на головній бані.

На ст. 49 світлина з написом: „Різьби, виконані народними артистами цих околиць, тепер знайшли схоронище в музеї в Сяноку". Далі світлина з написом „В Лютовиськах збереглися коло церкви давні оригінальні лемківські фігури і нагробні хрести".

На ст. 110 світлина церкви в селі Гошів біля Устрик Долішніх, збудованої в XIX ст. Далі світлина церкви в селі Рівня біля Устрик Долішніх, побудованої в 1792 р. Під цією світлиною написано, що це цінна пам'ятка церковної архітектури.

На ст. 118 і 119 ще дві світлини: „пєнкних церкевек" в селі Хмелю над Сяном і в Жолобку біля Устрик Долішніх.

Хтось може подумати: а все ж таки щось там залишилося? Так, залишилося, але тільки для пропаґандивних цілей. Жадна з тих церков не виявляє ознак якогось життя. Всі обросли кругом травою, стоять до якогось часу нечинні, як музеї.

Решта світлин альбому це або краєвиди, або дещо з деревнообробного промислу, що виглядає як типова польська аматорщина. Є кільканадцять світлин з таборування в горах польських туристів, молоді — „гарцежів".

Декілька виразів у тексті довідника написані українською мовою, хоч і латинкою. Наприклад, такі, як: „Самостійна Україна", „Смерть ляхам! Смерть московсько-жидівській комуні!", „Стрільці", „СС Галичина". Видно, що автор запозичив їх з книжки ненависника та україножера Яна Гергарда, який недавно згинув загадковою смертю.

Ми певні, що очорнюванням інших і ненавистю поляки не тільки не осягнуть нічого, а навпаки — кидають темну тінь на самих себе.

Поляки дуже обурюються за поширювані в Америці анекдоти про них. Тих анекдотів не стримають ніякі кампанії, про які пише журнал „Лайф" з 14-го січня ц. р., бо поляки дають добру причину для творення тих „джовків", які часто дуже наївні, а крім того так багато кажуть про екстраваґантність польського характеру.

ВЛАСНИЙ „РУХ ЗА ВИЗВОЛЕННЯ"

Філядельфія. — „Наше Життя", офіційний орган Союзу Українок Америки, вмістив у своєму виданні за січень ц. р. редакційну статтю п. н. „Рух за визволення". Стаття говорить сама за себе і її в цілості передруковуємо:

РУХ ЗА ВИЗВОЛЕННЯ

Тема жіночої рівноправности чи боротьби за неї не сходить із шпальт преси. Недавно підставу до нового обговорення дало рішення Найвищого Суду ЗСА, що ним забороняється дискримінувати жінок перед правом з огляду на їх стать. Рівночасно підкомісія Сенату випрацювала додаток до Конституції, що усуває кожну форму нерівноправности.

На цю тему надрукував наш щоденник „Свобода" в ч. 226 за 1971 р. передову п. н. „Жіноча рівноправність". Описуючи „рух за визволення" жінки в Америці, ця стаття стверджує, що „українки або американки українського роду не беруть або беруть дуже малу участь" у тому рухові. На думку автора, слід би використати цю нагоду, щоб поінформувати американське жіноцтво про поневолення жінки в Україні.

Не було б добре, коли б ми чекали аж до того часу з таким повідомленням. Українське зорганізоване жіноцтво вже довгі роки співпрацює з найбільшими угрупованнями американських жінок, а саме з Національною Радою Жінок Америки і Генеральною Федерацією Жіночих Клюбів. Упродовж довгих років ми зуміли використати цю трибуну для інформацій про поневолення нашого народу і незавидну ситуацію жінки в Україні.

Та українське жіноцтво повинно зактивізуватись, це правда! І то не в боротьбі за визволення американського жіноцтва, де діють нові для нас вимоги і закони, а за рівнорядну позицію у своєму власному суспільстві. Бо тут маємо ще незоране поле труднощів і пересудів, що стоять на перешкоді в розгорненні наших сил.

Упродовж більш як 85 років від часу започаткування жіночого руху ми дали величезний вклад у громадську й визвольну дію нашого народу. Вже тепер можна сказати, що деякі ділянки нашого життя побудовані виключно жіночими силами, як наше дошкільне виховання і суспільна опіка. Та й у цих ділянках не маємо рішального слова чи позиції. Тим більше в ділянках, де жіноцтво творить половину чи третину працівників. А як із нашим представництвом у наших центральних установах? Там для показу фігурують одна-дві одиниці на тяжко виборених становищах. Це є „ласкаве" признання громади за наші осяги й заслуги...

Становище жіноцтва у громадському житті вимагає докладнішого насвітлення. Цього не можемо вичерпати в межах короткої статті. Але цій справі треба присвятити певну увагу. Бо від неї міг би початися наш власний „рух за визволення". Рух, що повинен визволити нас від пересудів підрядного становища, від недоцінювання наших осягів і зусиль.

БІЛЯ ТВОГО БУДИНКУ

Біля твого будинку
(стіни білі, вікна зелені)
чотири нескінченно довгі
тополі
у золоті літа
слухняно і дружно хиляться
до твого вікна зеленого
(четверте зліва на
четвертому поверсі).
Я стану коло них п'ятою,
трохи нижчою
(хіба ж стане мене на таку
нескінченність?)..
І коли вітер нахилить
тонкі тополі,
я припаду до вікна,
та вже й не вирівняюсь.
Ти сонячним ранком
підеш з донькою на
автобусну зупинку
(донька — тоненька цікава
химерниця),
вона спитає, звідкіля
така дивна тополя коло
будинку.
А ти, засліплений
батьківським щастям,
навіть не замислишся,
звідкіля ж та тополя.

АЛЛА ТЮТЮННИК

Херсон

Ольга Приходько

КАМ'ЯНЕ СЕРЦЕ

(17)

Повернувшись зі школи, якраз коли хлопці були вже по обіді (жіноча гімназія була від дому значно далі), Женя прибирала зі стола, змивала начиння і обідала разом з матір'ю. Тоді наставав час, коли могла 2-3 години повчитися, якщо не треба було прати, прасувати білизну або місити тісто. І тільки прибравши по вечері могла Женя вільно вчитися. Радо сиділа б до пізньої ночі, але мати не дозволяла так довго світити. Не зважаючи на неприятливі обставини, була вона першою ученицею в кляс. і мала найліпші ноти.

Але мати на то майже не звертала уваги, головне для неї були успіхи Юрася. Знала добре з власного досвіду чого може досягнути дівчина чи то з освітою, чи без освіти. Пам'ятала, як її батько, який мав семеро дочок, не раз казав: — „Що то дівчина — чужий хліб, вийде заміж і вже відрізаний шматок, а ось син це надія і будучина для родини".

Правда, Юрочка також був кращим учнем, хоч ніколи вдосвіта не вставав, та й вечорами не засиджувався. У нього був інший метод. Сидячи на першій лавиці перед катедрою, він усе уважно слухав і коли учитель питав — „Хто може повторити?" — завжди підносив руку. Коли вчитель ставив загальне питання, Гуревич дзвінко відповідав. Коли вчитель перевіряв зошити — у Гуревича завжди було найкраще і найчистіше написане завдання. Отже, в усіх учителів створилося враження, що Гуревич — найліпший учень, що він завжди приготований, а тому записували йому найліпші ноти. Щождо клясного господаря, то для нього Гуревич був правою рукою.

Коли у клясі заходило якесь непорозуміння чи сварка, господар кляси казав: — „Тихо, ось Гуревич хай скаже, як було діло". — Гуревич мав повне довір'я. У цього хлопця були такі чисті, ясні очі, така спокійна певність що не можна було йому не вірити. І він дійсно ніколи не брехав, товаришів не видавав і ніколи не був донощиком. За це мав у хлопців авторитет, вони вважали його добрим товаришем, рахувалися з ним і слухались його. Також імпонувало їм, що Гуревич має всякі гарні речі — олівці, пера, ножик такі, яких ніхто інший не має, бо то були дарунки від Валі. А найбільший обдив викликав годинник. Хоч це був маленький годинник з чорної сталі, в ті часи і серед старших учнів мало-хто мав можливість набути таку річ. Не менше враження на товаришів справляло й те, що часами до їхньої кляси приходив до Гуревича Валя, говорив з ним по-французьки і називав його Жорж. З тієї пори це ім'я було загально уживане, і лише вдома мати часами за звичкою казала Юрась.

Мрія дитячих літ цього амбітного хлопця почала здійснюватись.

З першого року перебування в школі він здобув собі виключне місце, яке втримав за собою до кінця. Елеґантний красунь, окраса школи, а насправді — бідний сирота, син убогої вдовиці. Це його дійсне становище нікому не було відоме, він держався навіть вдома так, ніби опинився тут випадково, ніби був одним із столовників на квартирі. Дійсне становище знав один тільки Валя, але нащо і кому він мав би про те говорити. Усі в школі вважали, що Жорж є родичем Валі, а дехто з начальства навіть підозрівав, що дуже близьким родичем, але про такі речі виховані люди не говорять.

VIII

ЮНІСТЬ

Переїзд до Кам'янця, звичайно, вплинув на всю родину Гуревичів. Але найбільше помітно ця зміна відбилася на Валі.

З блідого, несмілого хлопчика, що припадав на ліву ніжку, якось зразу став гарний, веселий юнак, завжди оточений гурмою товаришів. Власне під впливом шкільного товариства Валя оживився, а в зв'язку з цим поправився, вирівнявся і помітно виріс. Полюбили його хлопці в школі за щиру повагу та скромність. Ніде й нікому він не давав відчути, що вони йому не рівня.

Приятелював Валя з усіма, особливо з тими, які багато читали, мали широкий світогляд, провадили гарячі дебати, висловлювали нові, цікаві думки, захоплювались літературою, поезією, мистецтвом або просто були хорошими, веселими товаришами, з якими приємно було поговорити про всякі речі. Наприклад ,про шкільні вечірки, про зустріч з дівчатками, про танці, а в зв'язку з цим про ті перші хвилюючі романтичні почуття, такі несміливі, такі таємні . . . А потім — перші знайомства, перші симпатії, ніжні зідхання, записочки на рожевому папері... перше побачення, палкі погляди, гарячий стиск руки, а часом навіть поцілунок крадькома десь у тінистій алеї парку . . .

Це все спричинилося до того, що Валя, ніжний і вразливий з природи, захопився цим сантиментальним романсуванням, і почалась для нього та чудова „пора любві і грусті нежной", що дає найбільш чарівну красу юнацьким літам. В тій чи іншій формі, в тій чи іншій мірі переживає це вся молодь, а хто того не пережив, той напевно залишився окраденим в добу весняного цвіту своїх літ.

Коли кінчались лекції і шкільник відчиняв тяжкі вхідні двері гімназії, весела, шумлива юрба школярів виривалась на волю і більшими чи меншими гуртками розходилась на всі сторони. Але з жіночої гімназії не всі так просто розходились. На деяких заможних дівчат чекав власний екіпаж. Чи то було пишне ландо з ліврейним лакеєм на передку, який, побачивши свою баронесу, швидко зіскакував, брав у неї портфель з книжками і з уклоном відчиняв дверцята ландо, де сиділа гувернантка. Молоденька баронеса сідала поруч, лакей прикривав її ніжки коштовним пледом, дверцята зачинялись, і їхалося кілька вулиць додому. Інші екіпажі були скромніші: елеґантна коляса модного лікаря, далі широкий тяжкий фаетон генерала, а ззаду дві брички — одна з німецької броварні, а друга з передмістя.

Всі інші дівчата йшли собі пішки, і певно були щасливіші від тих, що мусіли їхати додому під доглядом.

Зараз за гімназією починався бульвар — великий, гарний, тінистий.

Лиш з'являлись гімназистки на бульварі, зараз же то тут, то там приєднувався до котроїсь із них молодик і парочка була готова. Проводжати дівчину додому був звичай широко розповсюджений. Якщо не зустрічались симпатії на бульварі, то зустрічалися на мості, де проти гурми гімназисток ішла гурма з хлоп'ячої гімназії. Дехто з молоді не мав своєї симпатії, або молодик не мав ще певности — чи підійти, тоді йшов оподаль і тільки кидав вимовні погляди на свій магнет.

(Далі буде)

В Гарвардській серії українських студій...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ри, в тому числі англомовної „Літературна політика в Совєтській Україні, 1917-1934" (1956), про ВАПЛІТЕ і ваплітян, перекладачем творів Хвильового, одним із редакторів, 1-ого і 2-ого томів виданої УНСоюзом англомовної Енциклопедії Українознавства. Праця проф. Юрія Луцького є уже третьою із черги між заплянованими в Гарвардській серії українських студій виданнями. Першим була праця Ф. Савченка „Заборона українства" (450 сторінок друку), другим „Історія української промисловости" проф. О. Оглоблина (900 сторінок друку). Надрукована і незабаром появиться уже в продажу „Совєтська українська історіографія 1917 - 1931" проф. Мирона Кордуби за редакцією і з передмовою проф. О. Пріцака. Замовляти працю проф. Ю. Луцького як й інші видані вже праці можна через управу Фонду Катедри Українознавства або в: Committee on Ukrainian Studies, Harvard University, 1737 Cambridge Street, Room 208, Cambridge, Mass. 02138.

ВСІ НА ОБОРОНУ НЕСКОРЕНИХ!

Москва знов ударила. Знов у тюрми запроторила українських патріотів, тих, що на своїй власній українській землі прагнуть волі для українського народу, тих, що змагаються за українську мову, за українську культуру, за українську самобутність, — за те все, що має кожний свобідний народ.

Але цього не має український народ, бо не допускає московський окупант. А тих, що домагаються, переслідує, арештує, саджає в тюрми, в концтабори, в доми божевільних.

На ввесь світ стався відомим Валентин Мороз, безстрашний борець за право українського народу на самостійне життя. — „Будемо битись!" — кинув у вічі московським опришкам.

А оце облетіла світ вістка, що Москва арештувала двадцять і двох українців, серед них загально відомі — Іван Світличний, Вячеслав Чорновіл, Євген Сверстюк, Іван Дзюба.

До безконечної черги заарештованих, запроторених, засланих, замучених, закатованих борців за свободу України додаються все нові імена.

Український народ продовжує боротьбу за право свобідно жити на своїй землі. Так, як боровся в минулому з тим самим ворогом України. До боротьби стає молода українська ґенерація, відважно й мужньо ступаючи в сліди батьків своїх.

Станьмо тут разом з тими, що борються там — на українській землі!

Станьмо в обороні тих, що їх Москва переслідує, арештує, нищить. Станьмо в обороні українського народу!

КЛИЧЕМО ВСІ НАШІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ВСЕ НАШЕ ЧЛЕНСТВО ДО АКЦІЇ В ОБОРОНІ УВ'ЯЗНЕНИХ І ПЕРЕСЛІДУВАНИХ!

Включуймо в акцію всі національні групи, наших співгромадян, пресу, радіо, телевізію, парляментаристів, різні місцеві українські і не-українські організації.

Наша акція має бути така голосна, щоб почув ввесь світ і вся Україна! Щоб почули ті, що за ґратами і за колючими дротами! І щоб почув і відчув ворог!

ДАЙМО НАЛЕЖНУ ДОПОМОГУ ТИМ, ЩО БОРЮТЬСЯ!

ВСІ ДО АКЦІЇ!

СВІТОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ВИЗВОЛЬНИЙ ФРОНТ

Січень 1972

АБН В ОБОРОНІ БОРЦІВ ЗА ВОЛЮ

Центральний Комітет Антибольшевицького Б л ь о к у Народів (АБН) закликає всі національно-визвольні організації поневолених Москвою народів — виступити у всьому світі одним спільним фронтом з українцями в обороні переслідуваних варварською Москвою українських інтелектуалістів, культурних творців інших народів і всіх борців за національно - державну незалежність і права людини.

Останньо арештовані у Києві і Львові культурні діячі — Іван Світличний, Вячеслав Чорновіл, Євген Сверстюк, Іван Дзюба й інші — широко знані із своєї творчости в обороні людських і національних прав.

ЦК АБН апелює до державних, політичних, церковних, громадських проводів вільних країн світу, зокрема до антиросійських і антикомуністичних кіл, молодіжних і різних патріотичних організацій, до комбатантів, до Міжнародного Червоного Хреста, Міжнародної Комісії Юристів, Міжнародного Суду в Газі, до Комісій прав людини ОН і Европейської Ради в Страсбурзі, до Інтернаціональної Амнестії — станути активно в захист ув'язнених московськими тиранами культурних творців і усіх політичних в'язнів — борців за права націй і права людини.

ЦК АБН закликає до масових акцій проти російського терору за звільнення Валентина Мороза і всіх інших ув'язнених культурних творців, а теж усіх борців за національно-державну незалежність і права людини.

ЦК АБН засуджує ганебне таємне судилище над Валентином Морозом і запротoрення його на 14 років у важку тюрму і каторгу та систематичне затруювання його у Володимирській тюрмі, щоб зламати його волю і здатність до творчости.

Усі поневолені Москвою нації мають трагічний досвід з її народовбивчої політики супроти поневолених нею народів та винищування всякими засобами їх національної субстанції.

Тому злочини, поповнені на українських культурних діячах, в не меншій мірі потрясають до глибини душі не лише українську спільноту, але й спонукують до спільної акції, всіма методами, еміґрації всіх поневолених в російській тюрмі народів.

У січні 1972 р.

Центральний Комітет
Антибольшевицького
Бльоку Народів (АБН)

Погода в Україні в лютому

Увесь місяць лютий в Україні буде позначений різкими коливаннями температури (за Цельсієм): то морози до 10-25 степенів, особливо під кінець місяця, то потеплiння. Майже на всіх просторах України покищо дуже мало снігу від 1 до 3 сантиметрів, а є поля взагалі не застелені снігом, найбільше на півдні. Метеорологи сподіваються, що в кінці цього місяця випаде снігу більше норми. Однак, вже тепер готуються до пересіву багатьох культур, бо посіви повимерзали через нестачу снігового покрову. „Правда" з 31-го січня писала, що „весною, можливо, доведеться пересівати озимі культури на більших площах, ніж звичайно". Через відсутність снігу глибоко промерзла крига на річках і в морях, як у Чорному біля берегів, так і в Озівському: крига сягає товщиною до 50 сантиметрів, а в Озівському понад 70 сантиметрів. Навіть біля Одеси витворилась крига товщиною в 45 сантиметрів. Синоптики передбачають, що цього місяця над Україною пройде багато снігопадів, можливо й снігових бур.

НЮЙОРКСЬКА ГРУПА У СПРАВІ ОСТАННІХ ПОДІЙ НА УКРАЇНІ

Негуманні в своїй основі події, що мали місце останніми часами в Україні, не дозволяють нам, українським письменникам, збути їх байдужістю чи мовчанкою. Вже 1967 р. совєтські державні чинники почали виключати найкращих українських літературних критиків з літературного процесу. Від 1968 р. перестали друкувати мистецьки вартісні твори багатьох українських письменників. В 1969 р. посилено тиск, щоб літературну творчість підпорядкувати партії. Трагічною кульмінацією цього плянового процесу були арешти 19-ти українських інтелектуалів 13-го січня, 1972 року. Між ув'язненими імена Івана Світличного, Івана Дзюби, Вячеслава Чорновола і Євгена Сверстюка — єдині нам відомі. Серед них напевно є й інші передові представники української культури, які високо шановані нами і цілим світом за їхню чесну працю в літературі, літературній критиці, перекладі та в обороні прав кожної людини, не тільки української.

Не знаємо в чім будуть офіційно обвинувачувати ув'язнених. Та чуємо, що їм уже приписують компромітацію Радянського Союзу перед світом, тільки тому, що вони мали відвагу просити совєтські власті перевірити свої поступки у світлі конституції СССР. Крім того їх тягнуть до відповідальности, подібно як засудженого в Москві Буковського, за контакти з Заходом.

Ми протестуємо проти такого насильства над нашими колеґами. Вищезгадані „прогріхи", дозволені совєтською конституцією. Зв'язки із Заходом плекають, наприклад, такі державні органи, як „Інтурист" і „Товариство культурних зв'язків з українцями за кордоном". Ув'язнення за таку діяльність подібне до того терору, який був за доби сталінізму. Совєтський уряд повернувся до політики остаточної ліквідації української культури і тим самим української національної ідентичности.

Ми вимагаємо законного, справедливого і відкритого розгляду обвинувачень ув'язнених наших колеґ. Теж вимагаємо для них справедливої і компетентної оборони. Тому перед процесом запропонуємо совєтським властям чотирьох знавців міжнародного права, щоб вони прийняли хоч двох з них для оборони обвинувачених. Цього вимагають найосновніші принципи гуманности, які на папері завжди обстоює совєтський уряд.

Емма Андієвська, Роман Бабовал, Богдан Бойчук, Віра Вовк, Патриція Килина, Олег Коверко, Юрій Коломиєць, Богдан Рубчак, Юрій Тарнавський, Марко Царинник.

Філядельфійська Союзова Округа Відділів УНС намітила плян праці

(Закінчення зі стор. 1-ої)

рази в Філядельфії а один раз в Брістолю — винесено таку ухвалу:

1) Філядельфійська Округа при гармонійній співпраці всіх відділових урядовців, а головно секретарів, плянує здобути найменше 500 нових членів до 31-го грудня ц. р. і, тимсамим буде змагатись за першенство в громаді Союзових Округ.

2) Ухвалено не затягати позички на купно власного дому, а рентувати приміщення на канцелярію Округи в ЗУАДК за суму 30.00 дол. місячно. У зв'язку з тим, почавши від 1-го лютого ц. р. адреса канцелярії Окружного Комітету Філядельфійської Округи є: 5020 Олд Йорк Ровд, Філядельфія, Па. 19141 — тел. 455-3774. Із згаданої канцелярії мають право користати всі Відділи, приналежні до Округи.

3) Відбути в квітні організаційні наради Округи, а в листопаді річні збори для вибору Управи.

4) Ухвалено відбути „День Українського Народного Союзу" Філядельфійської Округи в неділю, 11-го червня 1972 р. на площі УНДому в Трентоні. Святочний Комітет очолив голова 245 Відділу в Трентоні Микола Голінко, на членів комітету обрані: Йосиф Осередчук, Іван Головка, Михайло Мартиненко, Федір Петрик, проф. Степан Шилкевич, Іван Даньківський, Петро Тарнавський, Михайло Дюбас, Микола Косович, Степан Вітик і Степан Гавриш.

5) Беручи під увагу многогранну працю на протязі 30 років існування Окружного Комітету, ухвалено відзначити ту дату ювілейним бенкетом з участю всіх Відділів Округи в жовтні ц. р.

6) Доложити всіх зусиль, щоб заанґажувати місцевого організатора для організування нових членів та зрушення неактивних Відділів.

7) Як в попередніх роках, так і тепер члени Управи Округи будуть активні в усіх ділянках суспільно-громадського і церковного життя Філядельфійської метрополії та дооколичних місцевостей.

УКРАЇНСЬКИЙ АТОМОГРАД „КУРЧАТОВ"

Над річкою Прип'яттю поблизу Чорнобільська розпочали будівництво великої атомової станції в Україні, яка вироблятиме електричний струм на атомовій урановій енергії. Станція має приступити до ладу в 1975 році. Потужні реактори будуть вкопані глибоко в землю, воду помпуватимуть із Прип'яті.

На видання Збірника на пошану Ореста Руснака склали:
Замість квітів на могилу
сл. п. НАТАЛІЇ ГНІДИЙ
Ірина та Іван Жуковський і Роман Кобрин 30.00 дол.; Єлисавета і Ярослав Паладій 25.00 дол.; Степанія Жуковська 15.00 дол.; Олена Циганюк 10.00 дол.

Замість квітів на могилу
сл. п. ВАСИЛЯ ШЕРЕЯ
О. і Г. Суховерський 25.00 дол.,
о. Микола Антохій 15.00 дол.

Замість квітів на свіжу могилу нашого Стрийка
бл. п. о. Андрея Трешневського
на Фонд „Церква в Потребі"
40.00 долярів зложили:
Дарія і Іван САВКА
Ліда і Ірена ТРЕШНЕВСЬКІ
Іванна САВИЦЬКА-МУСІЙ

Замість квітів на свіжу могилу
бл. п. о. АНДРІЯ ТРЕШНЕВСЬКОГО
складаємо 20.00 долярів
на Фонд „Церква в Потребі".
Магдалина і Євген ОБУХОВСЬКИЙ

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшла від нас у Вічність
дня 16 січня 1972 р.
наша Найдорожча і Невіджалувана
ДРУЖИНА, МАМЦЯ і БАБЦЯ

бл. п.
МАРІЯ з ТОКАРСЬКИХ КОГУТЯК

Горем опечалені складаємо цією дорогою нашу щиросердечну подяку Всечеснішим Отцям Богданові Смикові, Йосифові Лукашевичеві і Іванові Гаврилюкові з Монтреалю за відправи Парастасів і похоронних обрядів. Особливу подяку складаємо нашому парохові о. Б. Смикові за відвідування Хворої у шпиталі, провід і організацію похорону та прощальні слова над домовиною.

Щиро дякуємо Родині, Приятелям і Знайомим, які прибули з далеких міст — Монтреалю, Ню Йорку, Ню Джерзі, Вашингтону, Данкірку, Нюарку, Рочестеру і Сиракюз, як рівнож Тим усім, які з усіх усюдів прислали нам вислови глибокого співчуття у ті для нас тяжкі хвилини. Дякуємо Усім, які в часі недуги Покійної надсилали їй численні картки і квіти з побажаннями повороту до здоров'я.

Особливо щиросердечну подяку складаємо Голові Централі Союзу Українок п. інж. Лідії Бурачинській, що не жаліла труду і приїхала, щоби на чолі і разом з Управами і численними Союзянками із усіх Відділів Рочестерської Округи відпровадити Покійну на Вічний Спочинок. З найбільшим зворушенням і з глибини нашого серця хочемо подякувати за щирі і повні любови і пошани до Покійної слова над могилою пані І. Крамарчук, а на Поминках пані С. Онуфрик, пані Л. Бурачинської і пані проф. Томич, від УККА п. інж. Я. Яцковського, а від Укр. Лікарського Товариства п. д-ра Михайла Логази.

Верщком зворушення був вияв любови, пошани і признання для Покійної — заява п. Бурачинськоï, що Членки СУА вирішили поставити Покійній живий пам'ятник у формі постійної степендії іменем Марії Когутяк для незаможних українських студенток у Бразилії, охочих за приміром Покійної працювати для добра Української Громади і Народу.

Дякуємо Союзянкам місцевого 57-го Відділу в Ютиці і всему Жіноцтву нашої Парохії за клопотання забезпечити прибулих нічліґами і за труд у приготованні поминкового обіду (тризни). Дякуємо п. д-рові Теодозії Савицькій за вшанування пам'яті Покійної на українській радієвій авдиції п. Готман в Ютиці, а п. д-рові Олегові Волянському сердечна подяка за ведення поминок.

Дякуємо Усім, що жертвували численні Служби Божі за душу Покійної, а також численні жертви на „Церкву в Потребі" і інші наукові чи добродійні цілі.

Християнське Спасибіг Панам: мґр. З. Сасицькому, В. Запаранюкові, І. Кошикареві, Е. Томичові, Я. Лужному і І. Коцинді за віддання остатньої прислуги Покійній несенням домовини.

Щире Спасибіг Усім за участь в похоронах.

Д-р ВОЛОДИМИР КОГУТЯК з РОДИНОЮ

В невимовному смутку ділимося з Родиною, Приятелями і Знайомими сумною і болючою вісткою, яка наспіла з Рідного Краю, що дня 22-го січня 1972 р. відійшла від нас у Вічність після довгої і важкої недуги на 84-му році свого трудолюбивого життя, наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.
СТЕФАНІЯ з МАРТИНЦІВ
СКОРОБОГАТА

імость села Цуцилівці (тепер Вільхівці), Жидачівського повіту, вдова по бл. п. о. сов. Іванові Скоробогатому, перебувши довгі роки на Сибіру. ПОХОРОН відбувся дня 24-го січня 1972 р. в Снятині, Україна.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
в сороковий день смерти, буде відправлена
в СУБОТУ, дня 4-го БЕРЕЗНЯ ц. р. о. год. 7-ій веч.
в храмі СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ.

Горем прибиті:

РОМАН з дружиною КІРОЮ — син
МАРІЯ з мужем д-ром МИХАЙЛОМ ГУЦУЛЯКОМ — донька (Ванкувер, Канада)
НАДІЯ — вдова по бл. п. д-рові МИХАЙЛОВІ МУРИНЮКОВІ — донька, Україна
ЛІДІЯ — донька, Україна
РОМА ГАРАСИМЯК з мужем ІРЕНЕЄМ і дітьми — внучка
ТАМАРА ГРОНЬ з мужем ІГОРЕМ і дітьми — внучка
мґр. ЕРАСТ ГУЦУЛЯК з дружиною ЛІДІЄЮ і дітьми — внук
мґр. ЛЮБОМИР ГУЦУЛЯК з дружиною РУТОЮ і дітьми — внук
д-р ВОЛОДИМИР МАРТИНЕЦЬ з дружиною ЛІДОЮ — кузин
ЯРОСЛАВ МАРТИНЕЦЬ з донею ЛІДОЮ — кузин
д-р АНАТОЛЬ СКОРОБОГАТИЙ з дружиною КЛЬОТИЛЬДОЮ — братанок
ЕВГЕН КОСТИК з дружиною МАРІЄЮ — сестрінок
д-р АЛЕКСАНДЕР КОСТИК з дружиною РЕНАТОЮ — сестрінок
ОЛЬГА БУБНЯК з мужем проф. МИКОЛОЮ — сестрінка
ЗОНЯ ПАТРИЛО з мужем інж. ВОЛОДИМИРОМ — сестрінка
мґр. ЯРОСЛАВ ЩЕРБАНЮК з дружиною ІРЕНОЮ — кузин.
та дальша і близька Родина в Америці, Канаді та Европі

Родину, Приятелів та Знайомих просимо про молитви за спокій Душі Покійної.

В Україні присудили до розстрілу злочинця за напад на касу

Львів. — Тут закінчився 8-денний розгляд справи збройного нападу чотирьох осіб на ощадну касу у Львові, на вулиці Комсомольській, що стався 16 вересня 1971 року. Злочинці вимагали грошей, але не змогли дістатись до каси, бо шлях перегородили молоді працівниці Марія Мединська і Зиновія Набіт. Обох їх поранив з револьвера один із напасників, Сергій Юлин, а Олексій Лебедєв погрожував ножем. Двоє інших напасників зброї не мали. Після пострілів зчинився крик і злочинці втекли, а поранених працівниць забрали до лікарні, де вони прийшли до здоров'я. „Молодь України" з 5 лютого у репортажі „Анатомія злочину" повідомила, що сирота Сергій Юлин не хотів працювати, змінював місця навчання й праці, мріяв заснувати на Чорноморському побережжі свою „країну" під назвою „Гіппляндія", як сказано в газеті, за зразком „горезвісних хіппі з капіталістичного світу". Два роки тому він з групою молоді їздив до Вашкірії шукати золота і, не знайшовши нічого, повернувся до Львова; де намовив ще трьох хлопців напасти на банк.

Крім тієї четвірки, суд розглядав справу ще чотирьох осіб з молоді, які допомагали фінансово підготувати напад, а один із них, Ю. Корчинський, украв револьвера-нагана у стрілецькому тирі товариства „Динамо"; дві дівчини, продавщиці з крамниць, хотіли з хлопцями „поїхати на південь", купили для них гас, щоб знейтралізувати взуття й унешкодити таким заходом слідчих собак. Молоді злочинці хотіли створити собі над Чорним морем біля Кавказу, де теплий клімат, „колонію". Судова колегія засудила С. Юлина, який стріляв і поранив жінок, до розстрілу, двох інших напасників на 8 років кожного у „виховно-трудовій колонії посиленого режиму, ще одного, В. Лисицького — на 10 років, „а іншим підсудним визначено різні строки позбавлення волі умовно". З репортажу виходить, що пістолет-наган можна купити за 30 рублів.

ТІЛЬКИ НАЦІОНАЛІСТИ ЗАПРОВАДЯТЬ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ватського, македонського та альбанського (мова про альбанців, що мешкають в Югославії) націоналізмів вдається до „демократичного централізму", що нічого не має в собі демократичного, а там і до поліційної та військової сили, тобто наслідує Брежнєва.

За „національні ухили", за „контрреволюційну діяльність націоналістів та шовіністів" у Югославії, особливо в Хорватії, керівних осіб знімають з їх становищ, сотки студентів, а також робітників арештують, проти масових демонстрацій застосовують зброю. Все це робиться в ім'я „державної рації", тобто щоб не завалилась багатонаціональна д е ржава, щоб у ній один „вибраний" нарід міг панувати над іншими народами, приреченими на повну денаціоналізацію. Недарма московська „Правда" вихваляла ці заходи Тіта.

Далі в часописі читаємо, що хоч „Хорватія, як і Україна виявлюваними ними націоналізмами доводять, що їхні націоналізми є єдиними спільниками лібералізму в Східній Европі, на Заході до них ставляться з недовір'ям. В Англії, наприклад, наріка ють на терор і хаос, викликувані н а ц і оналістами Північної Ірляндії... Проте, ситуація в країнах Східної Европи, що живуть під контролею комуністів, не є подібною. В тих країнах немає нормальної виборчої системи, і тому більшість населення не може впливати на зміну ситуації, режиму, влади".

Наводячи приклад лібералізації режиму в Чехо - Словаччині за часів Дубчека, „О Естадо де Сан Павло" нагадує читачам, як тоді Москва розправилася з усім тим, не зважаючи на настрої та бажання людности і на поставу місцевих комуністів. У Югославії тепер „запанував великосербський ц е н тралізм, подібний до совєтського". Часопис далі вдається до історичних аналогій:

„Націоналізм і лібералізм посідуються в багатонаціональних державах Східньої Европи—в СССР, Чехо-Словаччині і в Югославії... „Державну рацію" багатонаціональної країни рішуче відкидають поневолені народи. Югославія — країна автократична перед другою світовою війною була під диктатурою короля. Росія, ще задовго до першої світової війни, була „зразком" автократії. Сьогодні і там і там диктатуру перебрали на себе комуністичні партії".

Та це, стверджує „О Естадо де Сан Павло", явище проминальне, „націоналізм переможе також у країнах совєтського бльоку так, як він переміг минулого століття на Заході, а в останніх двох декадах у „третьому світі". Як це станеться і хто це зробить? — „Хорватія зруйнує Югославію, а Україна — Совєтський Союз" і „націоналізми п р и несуть звільнення народам демократії"...

В Ню Йорку відкривається нова виставка малюнків Галини Мазепи

Ню Йорк. — 13-го лютого тут в приміщеннях Українського Інституту Америки відкривається нова виставка малюнків Галини Мазепи з Каракасу у Венесуелі. Відвідувачі попередньої виставки пригадують собі її козаків, українські народні та південно-американські теми, з буйними й барвистими декоративними площинами і модерною, а водночас близькою до народного мистецтва формою. Нова виставка має тематику майже виключно фольклористичну, хоч частково базовану на літературних темах. Це зв'язане з 100-річчям народин Л. Українки, чим народини Лесі Українки, з нагоди якого Мазепа створила цілий цикл малюнків, особливо на сюжети з Лесиної „Лісової пісні". Тут вона показала багатий фольклорний матеріял того твору — різних русалок, мавок, потерчат тощо, переданих стилем близьким до народного мистецтва з різними модерними елементами форми.

Малярство Мазепи і її тематика має своїх прихильників і критиків. Перші захоплюються її українським змістом і духом та барвистою, життєрадісною кольористикою її картин, другі думають, що вона підходить до малярства надто декоративно, не звертаючи уваги на психологічний вираз своїх постатей. На все це можна сказати одне: власне тому й влаштовується таку виставку, щоб глядач міг зорієнтуватися і виробити собі власну думку про творчість даного мистця. А сам мистець завжди цікавий знати, що глядач думає про його твори, що нового знаходить він у нових творах.

Виставка картин Галини Мазепи обіймає разом 32 експонати, в тому 21 олійну картину та десять гвашів, серед них цикл „Українські танці". Шість експонатів належить до давніших років (у тому два з 1957 р.), ті речі додано для порівняння з новими творами. Виставка влаштована під протекторатом мистецької комісії Українського Інституту Америки в тісній співпраці з пані Ольгою Соневицькою, яка від минулого року стала членом Інституту та спеціялізується особливо в показах творчості наших мистців. *(УІА)*

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

ПАЛАТА РЕПРЕЗЕНТАНТІВ СХВАЛИЛА 250 мільйонів долярів на два роки для допомоги бідним і старшим особам у вигляді теплого харчу. Власті на місцях будуть створювати харчові центри, де убогі та люди понад 60-ти років віком зможуть діставати щонайменше раз на день теплу страву. Старші-пенсіонери будуть там платити, скільки зможуть, але 90% видатків за таке харчування покриватиме федеральний Уряд. Сподіваються, що в Сенаті не буде ніяких труднощів із затвердженням цього законопроєкту й переданням його для підпису Президентом.

У НЮ ЙОРКУ НА МІЖНАРОДНОМУ З'ЇЗДІ вірусологів американський науковець д-р Теодор Дайнер повідомив про відкриття злоякісного „картопляного" вірусу. Він завдає великої шкоди картопляним полям у різних стейтах, призводячи до скручення листочків та занікання рослини. Відкриття вірусу допоможе знайти й успішні засоби проти нього.

У ДЕМОКРАТИЧНИХ ВИБОРАХ У ЗАХ. ВІРДЖІНІЇ будуть брати участь тільки два кандидати: губернатор Алабами Воллес і сенатор Г. Гомфрі. Демократичні прабори призначені в тому стейті на 8-ме березня. Тим часом, посадник Ню Йорку Дж. Ліндзі посилено готується до праборів у стейті Флорида. Навіть під час останньої великої сніговиці бурі „господаря" міста не було в Ню Йорку — він об'їздив Флориду й виголошував передвиборчі промови, головно перед неграми і студентами, найкращими слухачами Дж. Ліндзі.

СТАТИСТИЧНИЙ ЗВІТ ПОКАЗУЄ, що в ЗСА живуть тепер за рахунок суспільної допомоги, „велфару" 14 мільйонів 400 тисяч осіб. Щомісяця для потреб цих людей витрачається сума в 1,5 мільярда долярів. Тому, що між „велферівцями" є багато працездатних людей, уряд хоче робити заходи, щоб вони могли отримати працю: багато з працездатних осіб будуть покликані на різні курси перевишколу фахів, а частина — до праці при парках та ін. місцях громадських послуг, інакше вони не одержуватимуть допомоги.

МАФІЯ В ЗСА ПЕРЕБУДОВУЄ СВОЄ ЗЛОЧИННЕ „господарювання", достосовуючись до нових умов. Лише завдяки щасливим збігам обставин представникам властей удалося відкрити, що чимало з чужинців живуть в ЗСА на підроблених документах, включно з пашпортами, якими торгують представники мафії. Вони ж займаються контрабандою цигарок із стейтів, де їх продають дешевше, підробляють посвідки про закінчення шкіл, навіть коледжів, викрадають у друкарнях бляники - ліценції для водіїв авт, які не розмовляють по-англійськи й не можуть здати іспитів тощо.

СОВЄТИ І ЇХ САТЕЛІТИ БОЙКОТУЮТЬ міжнародні заходи в справі очищення природи тому, що до підготовних нарад не запрошено Східної Німеччини. А не запросили її тому, що Східної Німеччини нема ще ні в одній Комісії ані агенції Об'єднаних Націй. На червень цього року передбачено велику міжнародну конференцію в справі очищення природи під протекторатом Об'єднаних Націй. Західня Німеччина, хоч не належить до ОН, проте є віддана членом різних її агенцій, і тому вона бере участь у теперішній 5-тиденній конференції Економічної Комісії ОН у Женеві, яка займається цією справою.

ІНДІЙСЬКІ ВІЙСЬКА ВІДІЙДУТЬ з Бангладешу під кінець березня ц. р. — повідомила преса у зв'язку з дводенними нарадами, що їх у Калькуті перевели індійський прем'єр Індіра Ганді й прем'єр Бангладешу шейх Муджибур Рахман. Всупереч сподіванням — не підписано ніякого формального договору між Індією і Бангладешем, а тільки за заявами обох тих лідерів — Індія обіцяла дати Бангладешеві культурну й економічну допомогу та бути нечале протектором його безпеки.

З ЧЕХО - СЛОВАЧЧИНИ ВИДАЛИЛИ американського громадянина Майкеля МекКі, який „збирав інформації військового, політичного й економічного характеру". МекКі прибув до ЧССР як турист 11 січня ц. р. Йому казали виїхати найдалі до 5 лютого, що й сталося.

ЧУ ЕН-ЛАЙ ЗАЯВИВ, що він — прем'єр Комуністичного Китаю — не прибуде до Америки, навіть до Об'єднаних Націй, поки в Америці перебуває амбасадор Вільного Китаю з його теперішнім осідком на Тайвані (Формозі), за термінологією китайських комуністів — „кліки Чіянг Кай-шека". Західні коментатори вважають, що поки ЗСА мають дипломатичні взаємини з китайським урядом на Тайвані — не будуть встановлені такі взаємини з Пекіном.

ЗАМИРЕННЯ МІЖ БРИТАНІЄЮ І РОДЕЗІЄЮ ОПИНИЛОСЬ під великим знаком запиту. Проєкт договору, що його склали в минулому місяці британський міністер закордонних справ Алек Даглес Гюм і прем'єр біло-расистського уряду в Родезії Ієн Смит викликав рішучу опозицію у великій більшості тамошнього чорного автохтонного населення. Лідер Африканської Національної Ради загрозив, що у випадку підписання того договору прийде в Родезії до катастрофи: є там 5 мільйонів чорних автохтонів, здебільша дуже бідних, неграмотних і без впливів в адміністрації, та 250.000 білих, які мають у своїх руках всю владу, найкращу землю, ввесь промисл і фінанси.

РЯТУЮТЬ САТЕЛІТНІ КОРАБЛІ

Несподівані сильні морози скували Дунай так, що подекуди затворилася крига товщиною в 50-60 сантиметрів і взяла „в полон" великі річкові судна. Совєтські рятівні кораблі, приписані до Чорноморського пароплавства, як „Ворошиловград", „Гавана", „Ганой", „Пермь" й ін. проламували кригу і так рятували на Дунаї югославський теплохід „Столови", що мало не потонув у штормі, болгарський буксир з баржами „Апрелов", румунський буксир „Драгошани", болгарський корабель „Каблешков".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

НЕДІЛЯ, 13-го ЛЮТОГО 1972 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Сокіл 336 Відд. о год. 11-1 по пол. в церковній залі св. Йосафата, 5720 Стейт Рд. Проситься вирівняти чл. вкладки. Управа на 1972 р. осталась та сама. — В. Шмагло, предс., Гр. Кісіль, секр.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. — В. Терлецький, голова, П. Федик, фін. секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя 76 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі Укр. Кат. Школи при Санфорд і Айві вул. Проситься вирівняти вкладки. — В. Боярський, гол., Т. Клебан, кас., М. Демчук, секретар.

БОСТОН, Масс. Річні збори Т-ва М. Грушевського 374 Відд. о год. 12-ій дня, після Сл. Божої в парохіяльній залі Христа Царя, 146 Forest Hills, Jam. Pl. На порядку: відкриття, звіти Управи і Контр. Комісії, дискусія, вибір управи на 1972 р. Є важні справи до полагодження. Перед зборами буде перекуска. — Управа.

НЮАРК, Н. Дж. Річні збори Т-ва М. Грушевського 219 Відд., по Сл. Божій від год. 11:15 до 11:30 рано в приміщенні Seventh Day Adventist Church, Norman Rd. & Irving Ave. На порядку дня: збирання чл. вкладок та вибір управи на 1972 р. Проситься чл. прибути. — П. Юрків, секр.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па. Збирання вкладок за місяць лютий від Т-ва Дністер 430 Відд., як слідує: 13 лютого в УСТ Тризуб, від год. 1-3 по пол.; 19 лютого в Укр. Домі, 23-ті і Браун вул., від 7-9 веч. Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. — Д-р Іван Скальчук, гол. Іван Кигинський, секр.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 75 Відд. о год. 1-ій по пол. в УНДомі при вул. Мартин. Проситься вирівняти вкладки. Склад Управи на 1972 рік: П. Косогорський, предс., Г. Курилів, заст., С. Леськів, рек. секр., В. Верещинський, фін. секр., П. Павлик, касир. Контр. Комісія: Сотник П., гол., Д. Івасишин і Я. Питлик, — члени. Делегати до УНСоюзу: К. Іроній, Я. Питлик, Д. Івасишин. Делегат до УККА: П. Рогатинський. — Управа.

Студія Мистецького Слова ставить...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

програмках та в пресі. Не думаємо, що є такі, які від цієї великої почести відмовляться.

У тому ж часі, як в приміщеннях УНС і „Свободи" гостювали наші молоді артисти із Студії Мистецького Слова, відвідали ці установи представники вже славного нашого молодечого дівочого хору „Євшан Зілля" з Ню Арку-Ірвінгтону, його управитель Орест Василик та диригент Борис Садовський. Вони мають такі ж шляхетні заміри: влаштувати концерти в ряді наших громад з метою придбати фонди на завершення Осередку Українських Студій в Гарварді. Про них — іншим разом.

ТАРЗАН, Ч. 6699. Тарзан хоче здобути зброю

Знайшовши гріб у джунглі якось дивно порожнім, радіо - шпигун фальшивої торговельної станиці Зут не

зміг відчути власної небезпеки: він має зброю, що її потребує Тарзан!

Чулю і я мусимо мати зброю того вбивника! Моя сила мусить зробити з цієї

лопати, якою вони користувались, щоб викопати для мене гріб, — мого списа!